

Universitätsbibliothek Paderborn

Praxis Episcopalis

In Qva Episcoporum Non Tantvm, Eorumqve Vicariorum munus; sed
Parochorum etiam & conscientiarum directorium concernentium casuum
ac dubiorum indies occurrentium Resolvtiones ... quàm brevissimè
continentur

Zerola, Tommaso

Coloniae Agrippinae, 1680

Interesse.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10421

stico subvenitur per in integrum restitutionem. Primò, quando non potuit consulere peritiores. Alex. in consil. 14. in fin. in 2. volum. Maran. 6. par. de appellat. nu. 91.

Secundò, quando securus est consilium indocti Doctoris, facit aliquid contra jus, Foller. in addit. ad Maran. loc. cit. nu. 91. & hoc non solum in litibus, & causis, sed in contractibus, quia ex justa credulitate, vel ignorantia causatur bona fides, evitatur commissum, Guid. Pap. decis. 24. num. 2. & error juris excusat minores, fœminas, milites, & similes personas, Abb. in cap. his, qui, nu. 12. de solutio.

Tertiò, ignorantia, juris intricati, seu abstracti æquiparatur ignorantia facti. Butrius in c. cum dilect. de consuet. Capyc. decis. 69. num. 24. & hoc etiam facit pro ignorantia eorum, quæ continentur in Extravagantibus Bullis summorum Pontificum, Pragmaticis, & bannis, quæ probabile est ignorari, c. pastoralis, de fide instrum. & quia memoria hominis est labilis, & hoc maxime in foro conscientie.

Quartò, ignorantia non facit causare, devolutionem beneficiorum, Abb. in cap. ex parte. nu. 13. de concess. præb.

Quintò, idem de subtilitate juris, de qua in specialibus non curamus, idem in cap. constitutus, numero 26. de relig. dom.

Sextò, ignorans probabiliter se suspensum, excommunicatum, vel interdictum, celebrans non incurrit irregularitatem, nec requiritur, ut sit multum etriosus in sciendo, dummodò non sit negligens, l. nec supina, ff. de iur. & fact.

igno. cap. Apostolica, de cler. excommunic. celeb.

INIMICITIÆ.

Primò, inimicitia capitales, quæ dicantur, vide text. & gloss. in l. licet, ff. de arbit. & Iser. in cap. quo tempore miles in usib. feud. & hoc potest deservire pro excusatione residentie, pro repulsa testium, pro resignatione beneficiorum, & aliis huiusmodi; vide Alex. consil. 227. & Iser. in c. de stat. & consuetud. contra, c. 30. num. 31. Peng. in Direct. Com. Doctor. & Felin. in c. repellantur, de accus. num. 3. Clar. quest. 24. ver. item quero, in fine. Primò, qui occidit. Secundo, qui conatus est occidere. Tertio, qui minatus est mortem. Quarto, ex insidiis paratis vitæ, Quintò, qui accusavit in causa capitali, ut vita, adulterio, hæresi, & aliis. Sextò, qui testificatus est in causa capitali contra aliquem. Septimò, injuriarum probatio, & alia huiusmodi.

Secundò, quando inimicitia excusant à residentia beneficii ecclesiastici, vide inferius in ver. privatio, §. 4. dub. 1.

INTERESSE.

Primò, quando debeat solito negotiari, quousque, & an debeat juris actione, vel officio Iudicis, & an viduæ relictae, vide Capyc. decis. 19. per totam, ubi habes multa pro practica, & Gram. decis. 58. numero 7. ubi habetur quando debeat pena posita in contractu ratione interesse passii, & numero 9. dicit posse iudicem interesse ex officio liquidare.

Secundò,

Secundò, quando ex iuris actione, & in conscientia, tam lucri cessantis, quam damni emergentis, vide Innoc. in cap. in civitate, Ant. Butr. & Abb. in cap. salubriter, & in dict. cap. in civitate, de usur. & gl. in cap. conquestus, eod. tit. Nav. cap. 17. num. 211. Sylv. in versic. usura. 1. §. 19. Mar. quest. 1. de iudic. crimin. vel civil. numero 37. & infra, Armilla in versiculo. usura, numero 14. Soto libro 6. quest. 1. artic. 3. & non potest deduci in pactum, & semper, quod est verum, potest sumi, non solum ad decem pro centenariis, sed quindecim, & viginti, Guid. Pap. tract. de usur. numero 16. & Covar. lib. 2. cap. 1. var. resol. per totum D. Ant. 2. p. tit. 1. capit. 17. numero 14. Afflict. decis. 20. & 30. D. Thom. 2. 2. quest. 78. artic. 2. Flor. Theol. in 4. sent. tract. de usur. artic. 5. difficult. 3. & hoc interesse potest exigi. Primò, ratione moræ. Secundò, coactionis. Tertio quando deducitur in pactum, Navar. loc. citat. numero 211. versicul. quia non accipit, & num. 215. Covar. loco citato 4. numero 1. Navar. in c. unico, de offic. iud.

Tertio, quando debeatur genero ratione dotis non solutæ, vel à principio, vel tempore promisso, vide Covar. loco citato, in cap. salubriter, de usur. & ibi Doctor.

Quartò, quando vidua relicta possit petere interesse dotis sibi non restitutæ, vide Afflict. decis. 248 & 291. Sor. lib. 6. questio 1. articulo 2. de insti. & iure. Sylvest. in versiculo, usura, 3. Caiet. 2. 2. quest. 78. articulo 2. ad 6. Ang. in versic. dos, §. ultim. Navar. cap. decimosextimo. numero 213. Covar. loc. cit.

Quintò interesse, seu usura statim

currit venditori contra emptorem habentem rem emptam, & non solventem pecuniam, Capyc. decis. 187. num. 6.

Sextò, tribus modis debetur, & potest peti interesse. Primò, ratione moræ, vel doli, gloss. in cap. conquestus, de usur. per cap. dilecti, de foro comp. & o pervenit, & cap. constitutus, de fideius. Secundò, quando quis mutavit non libere, sed virgibus, civitatibus, dominis. Tertio, quando mutuarius tempore mutui fuit de hoc monitus, & fuit contentus illud unà cum sorte mutuata solvere. D. Th. 2. 2. q. 78. art. 2. ad 7. quibus tribus casibus non solum licet accipere, sed etiam à principio pacisci de summa, quæ ultra sortem sibi repetenda est. Sor. lib. 6. qu. 1. artic. 3. de iust. & iure. Nav. in cap. si seneraveris, notab. 15. num. 42.

Septimò, an liceat sumi interesse ante moram, vel culpam, si pecunia sit mutuata à negotiatore; & per hoc cessavit à negotiatione? Respondetur, quòd sic; Navar. loc. cit. unum. 43. & 44.

INSTRUMENTUM.

Primò, si instrumentum de falso redarguitur, debet exhiberi protocolium, Guid. Pap. quest. 19. n. 4. & quid si non inveniatur protocolium, vide Covar. pract. quest. cap. 3. Capyc. decis. 40. num. 1. & 2. Caputaq. decis. 3. 2. par.

Secundò, abbreviatura Notarii non probat, & fidem facit, ut possit in publicam formam redigi, seu levati, Guid. Pap. loc. cit. num. 1.

Tertio, protocolium non sufficit ad probandum, & si producat protocolium, & instrumentum simul, potius